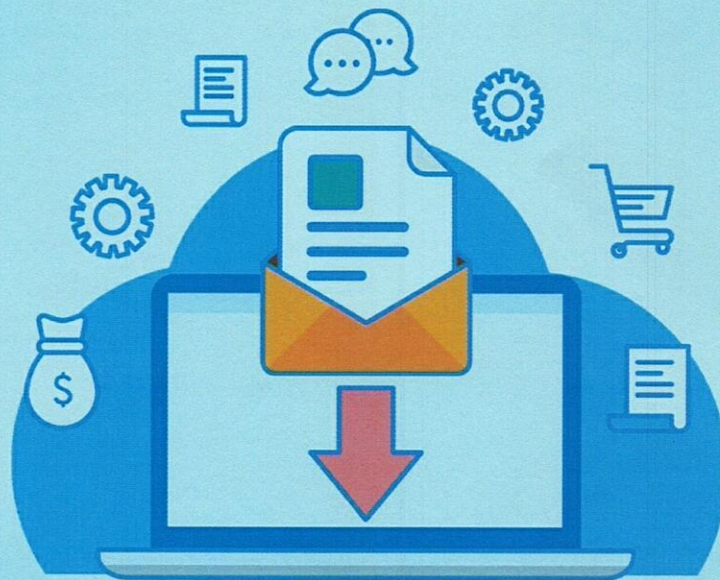

คู่มือการปฏิบัติงานงานพัสดุและทรัพย์สิน
กองคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี เนื้อหาประกอบด้วย กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง แนวทางการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) วิธีคัดเลือกและวิธีเฉพาะเจาะจง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ลดความเสี่ยงตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือข้อผิดพลาดต่างๆ ซึ่งคู่มือฉบับนี้เป็นเพียงแนวปฏิบัติงานด้านพัสดุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องคำนึงถึงกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งหนังสือสั่งการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ทางราชการกำหนดด้วย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าพนักงาน เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี จะได้นำคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ไปศึกษาและนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี ที่ได้ระบุไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งานพัสดุ กองคลัง
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การจัดหาพัสดุทันตามกำหนดและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบฯ

๒. ขอบเขตของงาน

งานจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๓. คำจำกัดความ

การจัดซื้อจัดจ้าง หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พัสดุ หมายความว่า สินค้า งานบริการ งานก่อสร้าง งานจ้างที่ปรึกษา และงานจ้างออกแบบ หรือควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สินค้า หมายความว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และทรัพย์สินอื่นใด รวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในสินค้านั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของสินค้านั้น

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ

หัวหน้าเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายงานซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามที่กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐนั้นกำหนด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่

การบริหารพัสดุ หมายความว่า การเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การตรวจสอบ การบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ

ราคากลาง หมายความว่า ราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ยื่นข้อเสนอได้ยื่นข้อเสนอไว้ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริง

วิธีเฉพาะเจาะจง หมายความว่า การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคารวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับผู้ประกอบการโดยตรงในวงเงินเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

วิธีคัดเลือก หมายความว่า การเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๓ ราย ให้เข้ายื่นข้อเสนอ

วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ e-bidding หมายความว่า การซื้อหรือจ้างที่มีรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่ไม่ซับซ้อน หรือเป็นสินค้าหรืองานบริการที่มีมาตรฐาน และได้กำหนดไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e-catalog) โดยให้ดำเนินการในระบบตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e-marker) ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. กำกับและติดตาม การดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕. หลักการจัดซื้อจัดจ้าง

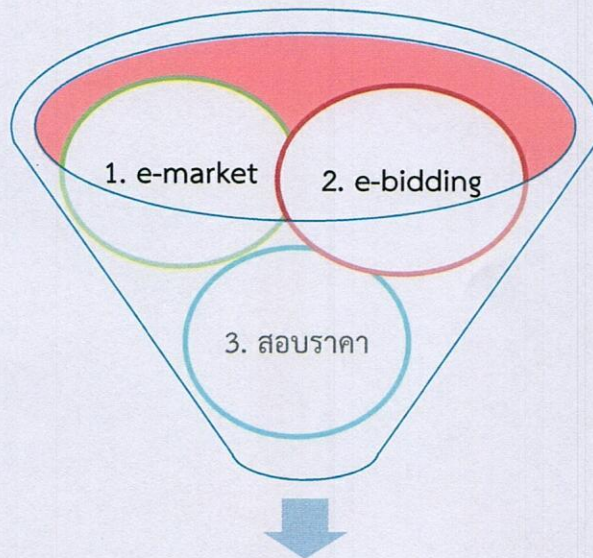
หลักการการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้

วิธีจัดซื้อจัดจ้าง

วิธีการซื้อหรือจ้างกระทำได้ ๓ วิธี ดังนี้

๑. วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป

เน้นการแข่งขันอย่างเป็นธรรมโดยหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำประกาศเผยแพร่ให้สาธารณชน ทราบทั่วกัน ซึ่งผู้ค้าที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ที่ได้ลงทะเบียนผู้ค้าภาครัฐที่ www.gprocurement.go.th และ ผู้ค้าต้องมีรหัส Username และ Password จึงสามารถยื่นข้อเสนอได้ โดย สามารถดำเนินการได้ ๓ วิธี ดังนี้

๑. วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์(e-Market)

เป็นการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่มีวงเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไปและสินค้านี้เป็นสินค้าที่มีคุณลักษณะเฉพาะหรือสเปคที่ไม่ซับซ้อนหรือเป็นสินค้าที่มีสเปคมาตรฐาน อาทิ วัสดุสำนักงาน เช่น กระดาษ ตลับผลหมึก แฟ้มเอกสาร ฯลฯ หรือสินค้าที่กำหนดคุณลักษณะไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e-catalog)

๒. วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding)

เป็นการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่มีวงเงินเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปและเป็นสินค้าหรือ งานบริการที่ไม่ได้กำหนดสเปคหรือพัสดุไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e-catalog) โดยเป็นสินค้าหรือบริการที่มีสเปคซับซ้อน ต้องผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติและพิจารณาเทคนิคก่อน เช่น งานก่อสร้าง งานวางระบบสารสนเทศ เวชภัณฑ์ยา เป็นต้น

๓. วิธีสอบราคา

เป็นการซื้อหรือจ้างที่มีวงเงินเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทแต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างวิธีนี้ได้หากในพื้นที่นั้นมีข้อจำกัดในการใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตทำให้ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Market) หรือวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ได้ ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีนี้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาหนึ่งคณะหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือสเปคของพัสดุที่จะซื้อหรือรวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ชนะ จากนั้นเจ้าหน้าที่จะต้องปิดประกาศการสอบราคา ณ ที่ทำการ ไม่น้อยกว่า ๕ วันทำการก่อน การยื่นซองเสนอราคา

๒. วิธีคัดเลือก

เป็นวิธีจัดซื้อจัดจ้างที่หน่วยงานภาครัฐจะเป็นผู้ส่งหนังสือเชิญชวนไปยังผู้ค้าที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๓ ราย ให้เข้ายื่นเสนอตาม วัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด (เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ค้าที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขน้อยกว่า ๓ ราย) การยื่นข้อเสนอ

ผู้ยื่นข้อเสนอจะต้องนำเอกสารหลักฐานใบเสนอราคาฉบับในซองให้เรียบร้อยจำหน่ายถึงประธานคณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคาและนำมายื่นโดยตรงที่หน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ต้องรับรองเอกสารหลักฐาน ที่ยื่นพร้อมกับซองใบเสนอราคาว่าเอกสารดังกล่าวถูกต้องและเป็นความจริง

๓. วิธีเฉพาะเจาะจง

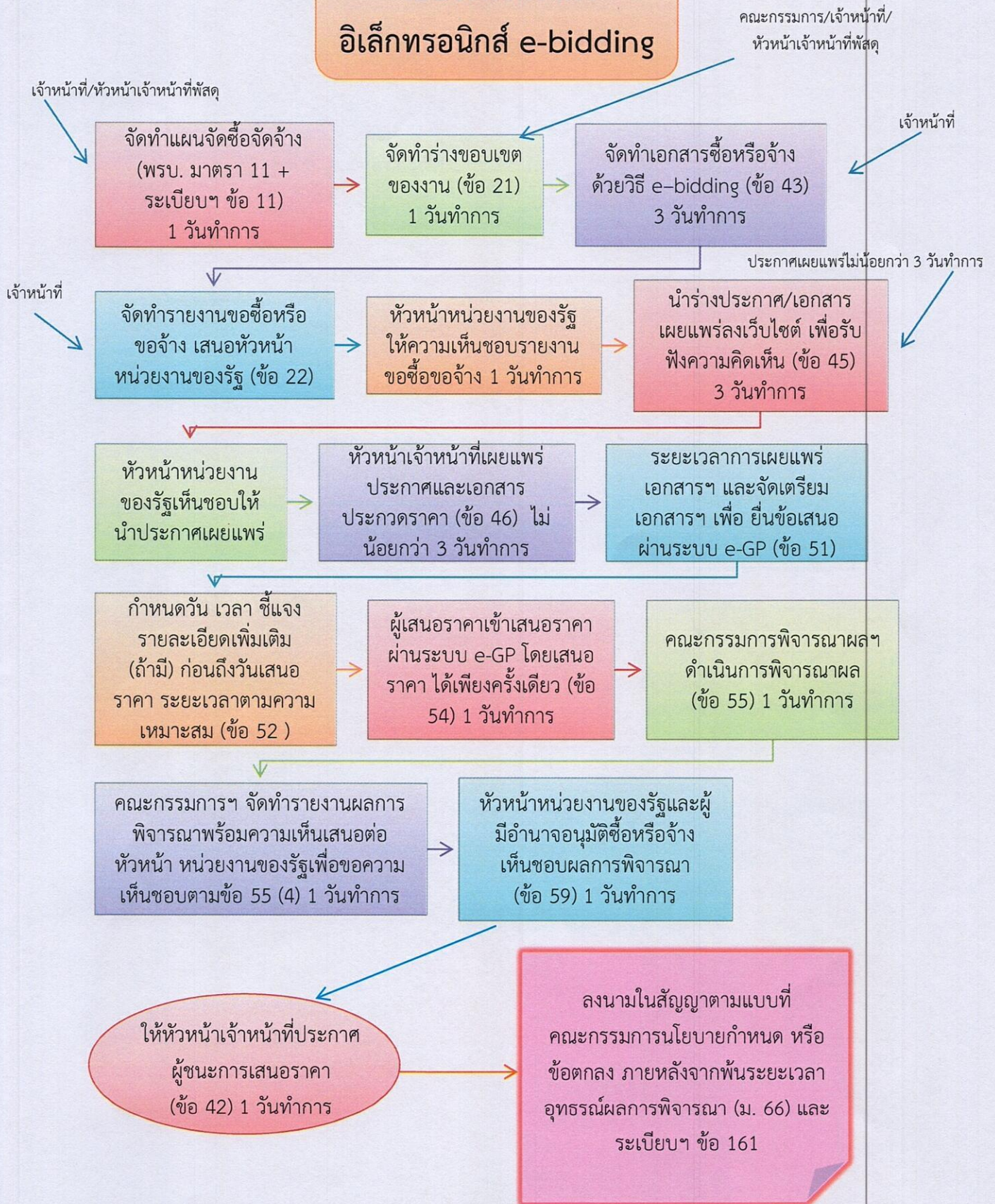
วิธีนี้เป็นการจัดซื้อจัดจ้างวิธีเดียวที่ไม่มีการแข่งขันเพราะหน่วยงานของรัฐจะส่งหนังสือเชิญชวน หรือดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง เพียงรายเดียวให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้ามาเจรจาต่อรองราคากับหน่วยงานของรัฐโดยตรง

การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้เลือกวิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่เข้าลักษณะของเงื่อนไข วิธีการคัดเลือกและวิธีเฉพาะเจาะจง รายละเอียดของวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุในหมวดนี้ ด้วยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

วิธีเฉพาะเจาะจง

วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ e-bidding

คณะกรรมการ/เจ้าหน้าที่/
หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

เจ้าหน้าที/หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

จัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง
(พรบ. มาตรา 11 +
ระเบียบฯ ข้อ 11)
1 วันทำการ

จัดทำร่างขอบเขต
ของงาน (ข้อ 21)
1 วันทำการ

จัดทำเอกสารซื้อหรือจ้าง
ด้วยวิธี e-bidding (ข้อ 43)
3 วันทำการ

เจ้าหน้าที

ประกาศเผยแพร่ไม่น้อยกว่า 3 วันทำการ

เจ้าหน้าที

จัดทำรายงานขอซื้อหรือ
ขอจ้าง เสนอหัวหน้า
หน่วยงานของรัฐ (ข้อ 22)

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
ให้ความเห็นชอบรายงาน
ขอซื้อขอจ้าง 1 วันทำการ

นำร่างประกาศ/เอกสาร
เผยแพร่ลงเว็บไซต์ เพื่อรับ
ฟังความคิดเห็น (ข้อ 45)
3 วันทำการ

หัวหน้าหน่วยงาน
ของรัฐเห็นชอบให้
นำประกาศเผยแพร่

หัวหน้าเจ้าหน้าที่เผยแพร่
ประกาศและเอกสาร
ประกวดราคา (ข้อ 46) ไม่น้อยกว่า 3 วันทำการ

ระยะเวลาการเผยแพร่
เอกสารฯ และจัดเตรียม
เอกสารฯ เพื่อ ยื่นข้อเสนอ
ผ่านระบบ e-GP (ข้อ 51)

กำหนดวัน เวลา ชี้แจง
รายละเอียดเพิ่มเติม
(ถ้ามี) ก่อนถึงวันเสนอ
ราคา ระยะเวลาตามความ
เหมาะสม (ข้อ 52)

ผู้เสนอราคาเข้าเสนอราคา
ผ่านระบบ e-GP โดยเสนอ
ราคา ได้เพียงครั้งเดียว (ข้อ
54) 1 วันทำการ

คณะกรรมการพิจารณาผลฯ
ดำเนินการพิจารณาผล
(ข้อ 55) 1 วันทำการ

คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานผลการ
พิจารณาพร้อมความเห็นเสนอต่อ
หัวหน้า หน่วยงานของรัฐเพื่อขอความเห็นชอบตามข้อ 55 (4) 1 วันทำการ

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้
มีอำนาจอนุมัติซื้อหรือจ้าง
เห็นชอบผลการพิจารณา
(ข้อ 59) 1 วันทำการ

ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ประกาศ
ผู้ชนะการเสนอราคา
(ข้อ 42) 1 วันทำการ

ลงนามในสัญญาตามแบบที่
คณะกรรมการนโยบายกำหนด หรือ
ข้อตกลง ภายหลังจากพ้นระยะเวลา
อุทธรณ์ผลการพิจารณา (ม. 66) และ
ระเบียบฯ ข้อ 161

การจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง

ตรวจสอบพัสดุประจำปี

ในระหว่างปีงบประมาณเมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับมอบพัสดุแล้วจะดำเนินการลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ และเมื่อมีการเบิกพัสดุ หัวหน้าหน่วยพัสดุจะเป็นผู้ส่งจ่ายพัสดุ จนกระทั่งสิ้นปีงบประมาณ เมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นให้เจ้าหน้าที่สรุปและจัดเตรียมข้อมูลให้กับผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบพัสดุประจำปี เพื่อดำเนินการตรวจสอบพัสดุประจำปีโดยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 213 กำหนดว่า ภายในเดือนสุดท้าย ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปี ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือหัวหน้าหน่วยพัสดุตามข้อ 205 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบพัสดุซึ่งมิใช่เป็นเจ้าหน้าที่ตามความจำเป็น เพื่อตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุ ในงวด ๑ ปีที่ผ่านมา และตรวจนับพัสดุประเภทที่คงเหลืออยู่เพียงวันสิ้นงวดนั้น

กระบวนการงานการตรวจสอบพัสดุประจำปี

